

Jaarverslagen 2021

Jaarverslag van de secretaris

2021 zal ook de boeken ingaan als een jaar vol coronamaatregelen. Van januari tot juni was het bezoekerscentrum gesloten en op 18 december 2021 werd het wederom gesloten. De beperkte beschikbaarheid van het centrum had ook gevolgen voor het aantal bezoekers en activiteiten zoals tentoonstellingen en het maandelijks verhaal van Schiedam.

Het bestuur vergaderde 12 maal in 2021. Achtmaal vergaderde het bestuur in verband met de coronamaatregelen online. Het bestuur bestond het hele jaar uit:

- Marianne Ames, voorzitter
- Dorothe Timmermans, penningmeester,
- Jos de Waardt, secretaris
- Sjaak Meijer, lid
- Cees van Giezen, lid
- Paul Bassant, lid

De vereniging heeft ondanks de coronamaatregelen vele activiteiten kunnen uitvoeren. Er waren niet alleen negatieve ervaringen met de coronamaatregelen er waren ook positieve. De coronamaatregelen leidden ook tot andere activiteiten en deze werden met name gevonden in online activiteiten. Niet alleen vergaderingen, maar ook lezingen en niet te vergeten de quiz van Cees werden online georganiseerd.

Zoals hiervoor wordt vermeld was het bezoekerscentrum voor de helft van het jaar gesloten en werd de periode daarna ook bepaald door beperkende coronamaatregelen.

Voor de tentoonstellingen betekende het dat de tentoonstelling 85 jaar scouting in Schiedam werd verlengd. Eind 2021 werd de tentoonstelling 75 jaar kleinkunstkoor ingericht en zal wanneer de maatregelen het toelaten in 2022 formeel worden geopend.

Succesvol was de tentoonstelling over de "Branders komen terug in het jenevermuseum". Een samenwerkingsproject van de werkgroep rk begraafplaats aan de Vlaardingerdijk en het jenevermuseum. Vanwege de corona maatregelen werd voor de openingslezing en tentoonstelling zelf uitgeweken naar het jenevermuseum. De tentoonstelling werd goed bezocht.

Ook voor het verhaal van Schiedam werd uitgeweken naar het jenevermuseum. Zoals de lezing bij de start van de Open monumenten dagen. Deze werd verzorgd door Lidwien Meijer over de rk begraafplaats aan de Vlaardingerdijk. Door Paul Bassant werd een lezing online verzorgd die ging over zijn proefschrift "straatmuzikanten in Schiedam".

De goede samenwerking met het jenevermuseum zal ook in de toekomst worden voortgezet.

De sluiting van het bezoekerscentrum was ook van invloed op het aantal bezoekers, we telde 513 bezoekers en er werden minder boeken verkocht. Het aantal gastvrouwen en gastheren bedroeg 20 en door de sluiting werd er een beperkt beroep op hen gedaan.

Op de eerste dag van de openmonumenten dagen werd aan de voormalige armen school aan de kloosterplaats een schildje bevestigd. De officiële handelingen werden door de wethouder verricht.

Het aantal leden bedroeg aan het eind van het jaar 878 dat waren er 7 minder dan het jaar daarvoor. Nieuwe aanwas is wel dringend gewenst.

AUTOMATISERING EN INFORMATISERING

De volgende personen zijn betrokken geweest bij de werkzaamheden van de werkgroep ict en tijdelijke werkgroep HISTOL. Leo van den Boogaardt, Joop Huiskens, Sjaak Meijer, Siem Rosman, Peter Veringmeier, Jan Korteweg, Hubert Beckman en Wim Heere.

Het jaar is door de corona anders verlopen dan we ons hadden voorgesteld. Door de corona beperkingen moesten we vaak digitaal communiceren en thuis de voorbereidingen doen. Helaas zijn we mede daardoor niet in staat geweest om de nieuwe website in 2021 te presenteren. Ook de keuze om niet verder te gaan met de ZCBS (Zijper Collectie Beheer Systeem) maar over te stappen naar de door MediaFiler gesponsorde Collectiebank is daarop van invloed geweest. Door voortschrijdend inzicht en opmerkingen van testgebruikers hebben we de nieuwe website kunnen aanpassen en verbeteren. Zodra we weer bij elkaar mogen komen zijn we er klaar om de laatste puntjes op de i te zetten om zo snel mogelijk de nieuwe website te presenteren.

Ook hebben we ons bezig gehouden met het onderzoeken naar de mogelijkheden om op eenvoudige manier van huis te werken en foto's en informatie in te voeren in de beeldbank. Dit onderzoek is nog niet afgerond. We willen bereiken dat op deze manier een grotere groep vrijwilligers zich bezig kan houden met het invullen en onderhouden van de beeldbank.

We hopen komend jaar de resultaten van het vele onderzoekwerk m.b.t. gebruik website en beeldbank te kunnen presenteren en dat de tijdelijke werkgroep HISTOL zijn taak kan afsluiten en een goed digitaal informatie- en archiefsysteem kan overdragen aan de werkgroep ict.

17-1-2022

Namens de werkgroepen Automatisering en HISTOL,

Sjaak Meijer

JAARVERSLAG 2021 WERKGROEP ARCHIVERING

Leden werkgroep archivering: Grada Meijer, Sjaak Meijer en Peter Veringmeier.

De werkgroep is wekelijks op de woensdag actief.

Helaas was voor de werkgroep archivering 2021 een herhaling van 2020. Ook dit jaar heeft de werkgroep door de corona beperkingen niet optimaal kunnen functioneren. Op de momenten dat het mogelijk was is het uitzoeken en archiveren van documenten en foto's zoveel mogelijk doorgegaan. Vanaf het moment dat het niet meer was toegestaan om met een beperkt aantal mensen gelijktijdig in het pand aanwezig te zijn konden we alleen individueel nog aan het werk. Het gemis aan contact en overleg met de collega's maakte het werk minder aantrekkelijk. Er is inmiddels een behoorlijke achterstand ontstaan en een stevige inhaalslag is noodzakelijk. Tijdens de corona maatregelen zijn de activiteiten beperkt gebleven tot het verzamelen en ophalen van aangeboden documenten, foto's, boeken en schilderijen. De aanbidding van artikelen is sterk toegenomen en we komen nu zelfs in opslagruimte problemen. Het regelmatig controleren van de klimaat omstandigheden (vochtigheid) in ons kelder archief was een vast ritueel.

We hopen komend jaar weer vol aan het werk te kunnen gaan en de achterstand voor een deel weer in te halen.

17-01-2022

Namens de werkgroep archivering,

Sjaak Meijer

Jaarverslag 2021 van de Werkgroep Kethel

De werkgroep Kethel is opgericht in 2004. De werkgroep bestaat uit: Adrie Broeren-Rip, Willem Jongste, Yvonne Markus, Jan Noomen, Jan Roeling en Jan Vlugman.

Vanwege de Coronamaatregelen is de werkgroep in 2021 tweemaal in vergadering bijeengewees. De werkgroep heeft veel via de email gecommuniceerd zodat een aantal activiteiten toch doorgang konden vinden.

Activiteiten van de werkgroep Kethel uit het verslagjaar 2021:

- De werkgroep Kethel heeft een voorstel gedaan voor het Dora Lansbergenpad een voetpad nabij het Beatrixpark. B&W hebben de naam goedgekeurd.
- Met het bestuur HVS in gesprek inzake de historische Kethel schenkingen van Jaap de Raat die een werkgroep lid in bewaring heeft. Krijgt vervolg in 2022.
- Onder veel belangstelling is op 19 juni bij de Verspeekpomp de Midden-Delflanddag gehouden.
- Eenmaal in de vier weken gaat een lid van de werkgroep op zaterdagmorgen naar de ZOS radio om over het verleden van Kethel te praten.
- Op 11 en 12 september in Kethel activiteiten voor de Openmonumentendagen verzorgd met als centraal punt de Verspeekpomp

- Op 28 september hebben een aantal leden van de werkgroep voor het live programma van Radio Rijnmond, Dwars door Rijnmond, met Erik Lemmers door historisch Kethel gewandeld en van commentaar voorzien.
- Op 2 oktober met een HVS kraam op het Hof van Spaland gestaan voor de Eigen Kracht Markt.
- Op 6 oktober met Merel van der Vaart, conservator Stedelijk Museum, een gesprek gevoerd over een permanente tentoonstelling Schiedam en een klein deel Kethel.
- Bij de redactie van Scyedam een artikel ingeleverd over de Coöperatieve Brandwaarborgmaatschappij Kethel.

De werkgroep Kethel is voornemens historisch Kethel ook in 2022 weer zorgvuldig en met enthousiasme in kaart te brengen.

Adrie Broeren-Rip

Jaarverslag van de Werkgroep Stads- en Dorpswandelingen 2021

Op 12 december 2017 is werkgroep opgericht. Het doel van de werkgroep is door middel van historische wandelingen met deskundige gidsen door Schiedam en Kethel te lopen en deelnemers te wijzen op de historische plekken tijdens de wandeling.

De werkgroep bestaat uit zeven leden: Nico de Vries, coördinator, Monique Babtist, Cok Boes, Reinard Maarleveld, Aad Verbeek, Jan Vlugman en Adrie Broeren-Rip.

Ook in 2021 hebben wij maar een beperkt aantal wandelingen in Schiedam en Kethel verzorgd vanwege de Coronamaatregelen. Daarnaast hebben wij een aantal wandelingen op maat verzorgd.

In Schiedam zijn vier wandelingen vanuit het schema verzorgd. Voor Schiedam zijn ongeveer tien wandelingen op maat en in samenwerking met andere partijen verzorgd. Dit jaar hebben we prettig samengewerkt met Rob van der Stel 'Nieuwe Schiedammers'. Peter Westhuis, Schiedam gids via eigen website, S'dam, Project Distillers, District 3D en helaas ging het project 'Schiedam Opgelicht' van het Stedelijk Museum niet door, maar staat nu op de lijst voor 2022.

In Kethel zijn vier wandelingen vanuit het schema verzorgd met zelfs een extra Dorpswandeling vanwege de vele aanmeldingen. Voor Kethel zijn twee wandelingen op maat verzorgd. Tijdens de Openmonumentendagen van 11 en 12 september zijn twee wandelingen verzorgd.

Tijdens de Openmonumentendagen van 11 en 12 september zijn we actief geweest op het Stadhuis en van daaruit zijn diverse historische wandelingen verzorgd in samenwerking met de Molenstichting.

Ondanks de Coronamaatregelen hebben we in 2021 in totaal circa 325 deelnemers bij de wandelingen mogen begroeten met een totaalopbrengst van € 640,-.

Helaas zijn we nog niet van dit virus af en zullen we ook met nieuwe plannen maken erg voorzichtig moeten zijn. We realiseren ons terdege, dat we dit jaar geen volledig programma kunnen draaien, maar we hopen toch zeker ook volgend jaar weer veel leden en niet-leden bij onze wandelingen te kunnen verwelkomen. Zodat wij weer kunnen werken aan mooie promotie voor Schiedam en Kethel en de Historische Vereniging Schiedam.

Adrie Broeren-Rip

Jaarverslag van de Werkgroep Registratie voorwerpen HVS 2021

In januari 2019 is de werkgroep registratie voorwerpen HVS opgericht. Het doel van de werkgroep is voorwerpen en verzamelingen in het bezit van de HVS op een professionele wijze te registreren. In 2019 is een aanvang gemaakt met de registratie.

In 2020 zijn er vanwege de corona geen mogelijkheden geweest om met de registratie door te gaan en ook in 2021 zijn er geen mogelijkheden geweest om met de registratie van voorwerpen door te gaan. Wij hopen in 2022 meer mogelijkheden te hebben voor dit project.

Adrie Broeren-Rip

Jaarverslag 2021 Scyedam

“In 2021 verschenen, volgens planning, 4 nummers van Scyedam, het blad van de Historische Vereniging Schiedam. De redactie bestond uit Merel van der Vaart, Caroline Nieuwendijk, Marco Spruit Bleeker (opmaak) en Reinard Maarleveld. Vincent Krabbendam verzorgde de eindredactie. Lidwien Meijer schreef de vaste rubriek “Toen”, Han van der Horst de column “Stadskroniek”. Verschillende gastredacteuren leverden een mooie bijdrage. Zowel Herman Noordegraaf als Dirk Allewelt schreven bijna elk nummer een artikel. Marco maakte in december zijn laatste nummer en we zijn op dit moment (december 2021) op zoek naar een nieuwe ‘vormgever’. Ook de redactie kan versterking gebruiken. De HVS kan trots zijn op vier mooie nummers, met een diverse inhoud en een visueel aantrekkelijke aanzien. “

Groeten,

Caroline en Reinard

JAARVERSLAG 2021 WERKGROEP HISTORISCHE BEBOUWING

De werkgroep bestaat uit zeven leden: Henk Lamphen, Rikkert Wijk, Guus van de Water, Arjan van den Berge, Aad Verbeek, Cor Flach en Caroline Nieuwendijk (voorzitter). De werkgroep kwam in het verslagjaar elke derde maandag van de maand voornamelijk (digitaal) bijeen.

Het doel van de werkgroep is het behoud van historisch erfgoed en het historische landschap te stimuleren en te ondersteunen. De werkgroep onderzoekt en documenteert historische panden of gebieden die potentieel gevaar lopen. Indien mogelijk probeert de groep om een gemeentelijke monumentenstatus te verkrijgen. Soms publiceert één van de leden met een artikel over een project.

De werkgroep wil een recent gevonden **spoelingsput** in de stoep in de Elzensteeg zichtbaar maken. De werkgroep zal een schets maken en deze aan de afdeling Monumenten van de gemeente Schiedam voorleggen.

Op de plek van de **Martinusschool** zullen woningen worden gebouwd. Een zienswijze van de werkgroep om de voormalige R.K. lagere school aan de Iepenlaan 45 te redden, is afgewezen.

Het bestemmingsplan voor het terrein van de voormalige **Glasfabriek** is gewijzigd in wonen. De werkgroep heeft een zienswijze ingediend voor behoud van een deel van de gebouwen van de Glasfabriek. Dit is deels toegezegd, maar portiersloge en uitgifteloods kregen een afwijzing. Ook de **Coca Colafabriek** aan de Couwenhovenstraat kreeg te maken met een gewijzigd bestemmingsplan. In een zienswijze vroegen we om behoud van een gedeelte van de gebouwen. Ook dit werd beloofd met een gedeeltelijke toewijzing.

We volgen het nieuws over het **Dirkzwagerterrein** op de voet, om op tijd onze adviezen dan wel onze bedenkingen door te kunnen geven. Bijzondere aandacht verdient het voormalig Kappelhof-pand aan de Noordvest. Dit rijksmonument krijgt na de restauratie een woonfunctie.

We volgen het transitie-proces van de **Heilige Hartkerk** in de Gorzen, we houden contact en hebben ondersteuning aangeboden indien gewenst. Ook volgen we de verbouwingen tot twee woningen van het kleine kerkje hoek Warande met de Burg. Knappertlaan.

In september kreeg de eerste **Stadsarmenschool** tijdens Open Monumentendagen een HVS-schildje van wethouder Duncan Ruseler. Over de geschiedenis van de school verscheen een artikel in de Scydam. We waren van plan om ook een schildje uit te reiken aan de pakhuizen Westerkade 28-30 en winkel Hoogstraat 180. De uitreiking is echter verzet naar februari 2022 in verband met de Corona-maatregelen.

Er is contact geweest over een **glasgravure** uit 1965 in een bedrijfspand aan de Nieuwe Mathenesserstraat. Het idee is deze naar de nieuwe vestiging van Kunstwerkt te verplaatsen.

De werkgroep heeft contact met een landschapsarchitect van de gemeente over het landschap van **Schiedam Noord**, (Midden Delfland, Kethelse Venen). Het idee is dat de werkgroep zich zal inzetten voor bescherming van de resterende landschapselementen.

De werkgroep had begin dit jaar een digitaal gesprek met de **wethouder van Cultuur** Duncan Ruseler en naar aanleiding daarvan nog een apart gesprek met afdeling Monumenten. Dit gesprek ging over een nieuw in te zetten erfgoedbeleid en onze ideeën als HVS daarover. Het streven is om tweemaal per jaar een gesprek met afd. Monumenten te houden.

De gevelsteen van de **voormalige synagoge** is op 3 oktober jl. onthuld door de burgemeester in het bijzijn van de rabbijn van Rotterdam, de HVS en een aantal andere organisaties.

Werkgroep voormalige r.k.-begraafplaats Vlaardingerdijk

2021

Leden: Willem van de Heijning, Teun Keuzenkamp, Geert Medema, Lidwien Meijer, Theo Reyman. Theo Reyman neemt in november afscheid.

Het jaar 2021 was onverwacht een druk jaar voor de werkgroep. De inventarisatie van de graven is inmiddels afgerond. Maar deze klus heeft wel onze interesse gewekt voor de begraafplaats en de mensen die er liggen. En wat zijn er veel branders te vinden met klinkende namen als: Beukers,

Melchers, Van Gent, Nolet, Kramers, De Koning, Van der Burg, Jansen. Belangrijke namen uit de Schiedamse geschiedenis.

Dit bracht ons ertoe een tentoonstelling te organiseren over de begraafplaats, in het bezoekerscentrum. Theo Reyman en Lidwien Meijer maakten volop plannen hiervoor, maar helaas bleef de lockdown in het voorjaar maar duren en dus bleef het bezoekerscentrum gesloten. Toen kwam de uitnodiging om de tentoonstelling te verhuizen naar de Melcherszaal van het Jenevermuseum. Daar hebben we onze schouders onder gezet. Twintig branders stonden hierin centraal. De heer Kees Plaisier, vrijwilliger van het Jenevermuseum was bereid de coördinatie op zich te nemen van 'Begraven branders', zoals de tentoonstelling ging heten. We zijn Kees zeer dankbaar. Zijn deskundigheid en ervaring maakte dat er een informatieve, boeiende tentoonstelling tot stand kwam, die van augustus tot half november te zien was.

Verder waren er twee rondleidingen op Open Monumentendagen en Lidwien hield een lezing waar deze dagen mee worden geopend. Zij schreef ook een artikel in het tijdschrift Terebinth (tijdschrift voor funerair erfgoed) over de begraafplaats en de branders. De begraafplaats staat nu ook op de website van Terebinth, www.terebinth.nl

Een belangrijk aandachtspunt was de monumentale hekken van de begraafplaats (ontworpen door Evert Margry, uitgevoerd door de firma Vincent). Die zijn in zeer slechte staat. Er werden handtekeningen verzameld om de hekken te redden. Wethouder Ruseler reageerde dat er spoedig werk van gemaakt gaat worden.

Al met al een boeiend, vruchtbaar jaar voor de werkgroep, ondanks of dankzij Covid!

JAARVERSLAG 2021 van de WERKGROEP KEN UW STAD SCHIEDAM

Vanaf 2007 wordt er jaarlijks door de Historische Vereniging Schiedam een cursus Ken Uw Stad Schiedam georganiseerd. De basis voor de cursus is het 12-delige magazine "Ach Lieve Tijd Schiedam", dat destijds door het Gemeentearchief Schiedam werd uitgegeven.

In 2020 was het vanwege de Corona-virus-maatregelen niet mogelijk een KUS-cursus te organiseren. Wel hadden zich toen 43 personen aangemeld voor de cursus. Helaas moest die cursus worden afgelast.

Op 27 augustus kwam de werkgroep Ken Uw Stad na een lange periode weer bijeen om de cursus Ken Uw Stad 2021 voor te bereiden.

De werkgroep Ken Uw Stad bestond in het verslagjaar uit Dick Gelderblom, Antoine Lagrouw, Henk Lamphen, Reinard Maarleveld, Nico de Vries en Monique Baptist. Linda Tournier sloot zich in 2021 bij de werkgroep aan. Verschillende taken werden over de werkgroepleden verdeeld. René Tournier zorgde voor de techniek.

Een volledige cursus Ken Uw Stad start in november en eindigt in maart van het jaar daarop.

De cursisten van de afgelaste KUS-cursus 2020 werden uitgenodigd om deel te nemen aan de nieuwe cursus, waarna 27 personen zich (weer) hebben aangemeld.

Sinds 2010 vond de cursus Ken Uw Stad plaats in de zaal De Wilgenburg, Land van Ris 6, achter de Liduina-basiliek, Singel 106 in Schiedam, maar vanwege de 'anderhalve-meter-afstand' was het onverantwoord om die zaal weer als cursuslocatie te gebruiken. Een nieuwe locatie werd gevonden in de Grote- of Sint Janskerk, Lange Kerkstraat 37, het grootste en oudste stenen gebouw van de stad Schiedam.

De kosten voor het totale programma zijn dit cursusjaar €90,00 voor 13 bijeenkomsten, twee stadswandelingen, een syllabus en koffie of thee. Per 'les' dus ongeveer €7,00.

Cursus Ken Uw Stad 2021/2022:

Op donderdag 4 november 2021 startte de dertiende cursus Ken Uw Stad Schiedam, seizoen 2021/2022, in de Grote- of Sint Janskerk, met 27 cursisten. Wéér een groot aantal deelnemers!

De aantallen coronabesmettingen in Nederland namen echter steeds meer toe, waarna het kabinet heeft besloten om de verspreiding van de omikronvariant te vertragen met een lockdown vanaf zondag 19 december tot en met vrijdag 14 januari 2022.

Na de goed bezochte 3 cursusavonden in 2021 op donderdag en de stadswandeling op zaterdagochtend 27 november werd de cursus dus tijdelijk onderbroken. De cursus wordt in 2022 vervolgd met de 'gemiste' cursusavonden en het vervolg van het cursusprogramma.

De lesonderwerpen in 2021 waren achtereenvolgens: Archeologische vondsten (-Jurrien Moree), Stedelijke Ontwikkeling en Bebouwing (-Frans Griffioen) en Geschiedenis van de stad - Gemeentebestuur (-Jef Jansen).

Op zaterdagochtend 20 november was een interessante excursie onder leiding van Jurrien Moree naar het Educatief Archeologisch Erf in de Broekpolder in Vlaardingen.

Na de versoepelingen van de corona-maatregelen vanaf woensdag 26 januari 2022 is het weer mogelijk om de cursus te vervolgen met: Onderwijs (-Reinard Maarleveld), Cultuur en Vermaak (-Antoine Lagrouw), Sociale Zaken en Maatschappelijk Werk (-Ronald Jaggie), Ziel en Zaligheid (Religie en Levensbeschouwing) - Liduina (-Lidwien Meijer), Cultuurhistorie van Schiedam (-Caroline Nieuwendijk), Sport en Spel (-Will van Wijk), Moord en Brand (Openbare Orde en Veiligheid) (-Dick Gelderblom en Chiel Wilbrink), Gezondheids- en Ouderenzorg (-Teun Keuzenkamp), Handel en Nijverheid (-Wim Snickers), waarna de cursus op 31 maart 2022 feestelijk zal worden afgesloten in het Gemeentearchief in Schiedam.

De werkgroep Ken Uw Stad zal in 2022, wederom met veel enthousiasme, de geschiedenis van Schiedam weer doorgeven!

"Als je het verleden niet kent, kun je het heden niet begrijpen en de toekomst niet vormgeven." (-Helmut Kohl).

Namens de werkgroep Ken Uw Stad Schiedam,

Dick Gelderblom
Cursus-coördinator